Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002625

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кащук Денис Анатолійович
2. Denys Kashchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: доктор філософії у галузі права

Дата захисту: 05-07-2025

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Софіївський районний суд Дніпропетровської області

Код за ЄДРПОУ: 02890759

Місцезнаходження: вул. Карпенка, 3, смт. Софіївка, Софіївський р-н., 53100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 62

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.45.01

Тема дисертації:

1. Усунення від права на спадкування
2. Removal from the right to inheritance

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена визначенню особливостей усунення від права на спадкування, а також розроблення науково-теоретичних пропозицій для вирішення проблемних питань у сфері правового регулювання відносин щодо усунення від права на спадкування. Наголошено, що спадкове право – це підгалузь цивільного права, що є сукупністю встановлених державою правових норм приватно-правового характеру, які регулюють суспільні відносини щодо переходу майна померлого (спадкодавця) до інших осіб (спадкоємців) у порядку універсального правонаступництва за умов дотримання вимог, визначених законодавством або волею спадкодавця. Підкреслено, що спадкування – це процес здійснення універсального наступництва, тобто переходу прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців), який супроводжується правозастосувальною діяльністю суду та органів нотаріату, спрямованою на встановлення неухильного дотримання спадкоємцями всіх умов

здійснення спадкування. Право спадкування включає право спадкодавця розпорядитися своїм майном та право осіб, які закликаються до успадкування за заповітом або за законом, на отримання спадкового майна. Спадкування передбачає, серед іншого, накладання вимог правомірності поведінки учасників спадкових правовідносин як умови отримати у майбутньому можливість виступати в якості спадкоємця. Паралельно з вимогами здійснення спадкування цей процес передбачає і унормування випадків усунення з певних причин від права на спадкування «негідних» спадкоємців. Усунення спадкоємця від права на спадкування може мати місце і при спадкуванні за заповітом, і за законом. Потенційний спадкоємець може бути усунутий від права на спадкування через пряму вказівку спадкодавця у складеному заповіті (як із зазначенням причин цього, так і без). У контексті питання усунення від права на спадщину необхідно вести мову про “негідного” спадкоємця та про спадкоємця який неухильно дотримувався вимог законодавства в частині вимог, які стосуються особистої поведінки у частині майнових та немайнових відносин, що пов’язують його зі спадкодавцем або іншими спадкоємцями.

2. The dissertation is devoted to identifying the specific features of disinheritance and developing theoretical and scientific proposals for addressing problematic issues in the legal regulation of relations concerning disinheritance. Emphasis is placed on the fact that inheritance law is a sub-branch of civil law, comprising a set of state-established private-law norms that regulate social relations concerning the transfer of a deceased person’s (testator's) property to other persons (heirs) by means of universal succession, provided that the requirements established by legislation or the testator's will are fulfilled. It is underlined that inheritance is the process of exercising universal succession, that is, the transfer of rights and obligations (the estate) from a deceased natural person (testator) to other individuals (heirs), accompanied by the law-enforcement activities of courts and notarial bodies aimed at ensuring strict compliance by the heirs with all legal conditions of inheritance. The right to inheritance includes the testator's right to dispose of their property and the right of persons called to inherit under a will or by law to receive inherited property. Inheritance implies, among other things, imposing legal behavioral requirements on participants in inheritance relations as a prerequisite for acquiring the right to act as an heir in the future. Alongside the requirements of inheritance, this process also involves the regulation of cases of exclusion from the right to inherit due to certain reasons that render heirs "unworthy." An heir may be excluded from the right to inherit both under a will and by law. A potential heir may be removed from the right to inherit through a direct indication by the testator in the drafted will (with or without the specification of reasons). In the context of the exclusion from the right to inherit, it is necessary to distinguish between an "unworthy" heir and an heir who strictly adhered to the legal requirements concerning personal conduct, especially in matters of property and non-property relations that connect them to the testator or other heirs. It is noted that inheritance relations represent a special type of civil-law relationship concerning posthumous succession in property relations and the exercise of certain posthumous rights of the testator. These are linked to the testator’s lifetime will and are influenced by certain institutions of family law, forming a complex material and procedural legal structure defined by the involvement of notarial bodies and other public-law participants empowered to perform notarial acts. In this context, the subjective right to inheritance within inheritance legal relations acts as a key guarantee of legal succession in civil law, ensuring legal certainty in the distribution of the estate among heirs, taking into account the will of the testator and the lawful behavior of the participants in inheritance relations. At the same time, it includes the regulation of cases of exclusion from inheritance rights of "unworthy" heirs for certain reasons. This right arises on the day the inheritance is opened and may be exercised within the time frame for accepting the inheritance under the conditions defined by civil legislation. The legal construction of exclusion from the right to inheritance functions as a substantive guarantee for protecting the subjective inheritance rights of natural persons (heirs). It is based on legislatively established conditions for recognizing a person as an "unworthy" heir due to violations of behavior that are prerequisites for inheritance. Such individuals either lose passive inheritance legal capacity (absolute grounds for exclusion) or retain their status as heirs but may be excluded from inheritance upon the claim of interested parties (relative grounds for exclusion).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кащук Д.А. Усунення від права на спадкування за законодавством Європейських держав. Актуальні проблеми держави і права. зб. наук. пр. / Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса : Гельветика, 2023. Вип. 100. С. 53-61. URL: http://apdp.in.ua/v100/100_2023.pdf DOI https://doi.org/10.32782/apdp.v100.2023.
- Кащук Д.А. Умисне позбавлення життя спадкодавця чи будь-кого з можливих спадкоємців або вчинення замаху на їхнє життя, як підстава усунення від права на спадкування. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 12. С. 102-105. URL: http://www.lsej.org.ua/12_2023/21.pdf DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-12/21
- Кащук Д.А. Удосконалення нормативно-правового регулювання підстав та порядку застосування усунення від права на спадкування. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 10. С. 101-105. URL: http://www.lsej.org.ua/10_2024/25.pdf DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-10/23
- Кащук Д.А. Усунення від права на спадкування, як форма цивільно-правової відповідальності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2024. Випуск 85. С. 282-288. URL: http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/315109/306005 DOI https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.1.41

Наукова (науково-технічна) продукція: проєкти нормативно-правових документів

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення національного законодавства

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U000105 0124U002539

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринько Світлана Дмитрівна

2. SVITLANA D. HRYNKO

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривенко Юлія Василівна
2. Julija V. Krivenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стефанчук Микола Олексійович
2. Mykola O. Stefanchuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сердечна Ірина Леонідівна

2. Iryna L. Serdechna

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ромась Марія Іванівна

2. Maria I. Romas

Кваліфікація: д.філософ, доцент, 081

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Кожевникова Вікторія Олександрівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Кожевникова Вікторія Олександрівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Черняк Олена Юріївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна